

УДК 351:327.39(477)

DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.218.262-268>**Олещенко В.Ю.**кандидат наук з державного управління
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка**Oleshchenko Veronika**

PhD in Public Administration Sc.

Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University

<https://orcid.org/0000-0002-1490-8875>**Рубан Д.О.**доктор філософії з державного управління
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка**Ruban Dmytro**

PhD in Public Administration Sc.

Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University

<https://orcid.org/0000-0001-9724-1377>

ВЗАЄМОДІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ТА НАЛЕЖНОГО ВРЯДУВАННЯ: КОМУНІКАТИВНІ МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕМОКРАТИЧНОЇ УЧАСТІ ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОГО ПОСТУПУ УКРАЇНИ

Статтю присвячено обґрунтуванню комунікативних механізмів забезпечення демократичної участі як фундаментальної складової належного врядування в умовах євроінтеграційних трансформацій України. Визначено роль відкритості, прозорості та публічних консультацій у підвищенні якості правотворчої діяльності та розбудові сервісної держави. Доведено, що цифровізація публічного управління та децентралізація виступають ключовими каталізаторами розширення партисипативної демократії на місцевому та національному рівнях. Обґрунтовано необхідність гармонізації вітчизняного законодавства із міжнародними стандартами Ради Європи та Європейського Союзу. Запропоновано прикладні рекомендації щодо підвищення інституційної спроможності суб'єктів публічної адміністрації в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення.

Ключові слова: належне врядування, публічне управління, демократична участь, комунікативні механізми, євроінтеграція, публічні консультації, прозорість, громадянське суспільство.

INTERACTION OF PUBLIC POLICY AND GOOD GOVERNANCE: COMMUNICATIVE MECHANISMS FOR ENSURING DEMOCRATIC PARTICIPATION AND UKRAINE'S EUROPEAN INTEGRATION PROGRESS

The scientific novelty and relevance of the study stem from the urgent necessity to modernize communicative relations between state authorities and civil society amidst Ukraine's accelerated European integration and the unprecedented challenges of martial law. The primary purpose of this research is to conceptualize the communicative mechanisms of democratic participation as an essential pillar of good governance and to formulate practical recommendations for their alignment with European Union standards. To achieve this objective, a comprehensive set of qualitative research methods was applied, including formal-logical analysis, systemic-structural approach, comparative legal method, and institutional analysis, which collectively enabled a holistic examination of normative, procedural, and technological aspects of public participation.

The main results of the inquiry demonstrate that effective public communication serves not merely as an informational tool, but as a foundational structural mechanism for ensuring transparency, administrative accountability, and civic trust. The study establishes that the practical implementation of normative frameworks governing public consultations and lawmaking activity significantly optimizes policy formation by integrating diverse stakeholder feedback. Furthermore, it is identified that digital transformation, combined with decentralized local governance, creates robust platforms for e-democracies, thereby strengthening community resilience and enhancing democratic participation even under emergency

ISSN друкованої версії: 2224-6282

ISSN електронної версії: 2224-6290

© Олещенко В.Ю., Рубан Д.О., 2026

conditions. The theoretical framework highlights the imperative of institutionalizing continuous civil dialogue to prevent administrative alienation and foster a service-oriented state model.

The practical value of the obtained scientific outcomes lies in their immediate applicability for state officials, local self-government bodies, and public policy practitioners. The formulated analytical conclusions and strategic proposals can be directly utilized to refine national legislative drafting procedures, optimize public consultation frameworks, update European integration communication strategies, and improve educational curricula in public administration and management programs. Ultimately, the implemented approaches support the systematic alignment of national administrative practices with the standards of the European Administrative Space.

Keywords: good governance, public administration, democratic participation, communication mechanisms, European integration, public consultations, transparency, civil society.

JEL Classification: H11, H77, K19.

Постановка проблеми. Сучасна трансформація системи публічного управління в Україні відбувається в умовах надзвичайного зовнішнього тиску, зумовленого повномасштабною агресією російської федерації, та одночасного прискорення інституційних перетворень, необхідних для повноправного членства в Європейському Союзі. Зазначені виклики виявили обмеженість традиційних ієрархічно-бюрократичних моделей державного управління, які опираються на директивні комунікації та монополію влади на прийняття рішень. У складних динамічних умовах воєнного стану та підготовки до післявоєнного відновлення ключовим ресурсом державної стійкості виступає суспільна довіра, яка може бути сформована виключно на засадах відкритості, підзвітності та інклюзивності.

У цьому контексті парадигма належного врядування перестає бути абстрактним нормативним ідеалом і перетворюється на практичний імператив державного будівництва. Комунікативні механізми в системі належного врядування виконують роль зв'язувальної ланки між інституціями держави та суспільством, забезпечуючи перехід від пасивного споживання державних рішень до демократичної участі громадян у їх формуванні та реалізації.

Актуальність даної проблеми посилюється інтеграцією України до Європейського адміністративного простору, що вимагає імплементації стандартів OECP/SIGMA щодо розробки державних політик на основі консультацій зі стейкхолдерами та глибокого аналізу впливу. Прийняття Закону України «Про правотворчу діяльність» та Закону України «Про публічні консультації» створило первинне нормативне підґрунтя для трансляції демократичних принципів у практичну площину. Проте подолання прірви між декларативним визнанням принципів урядування та їх повсякденною комунікаційною практикою залишається критичним практичним і науковим завданням для всієї системи органів публічної влади України.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Концептуалізація комунікативної складової належного врядування та її значення для євроінтеграційного поступу спирається на розгалужений масив вітчизняних і зарубіжних наукових праць, а також нормативно-інституційних документів.

Теоретико-методологічні засади функціонування Європейського адміністративного простору та принципи відкритості й прозорості в діяльності органів адміністративної юрисдикції ґрунтовно висвітлено у

дослідженнях О. Грибко [1]. Вона визначає відкритість як доступність адміністративного органу для зовнішнього контролю, а прозорість - як його структурну та процедурну доступність для «просвічування» суспільством. Комунікативні виміри місцевої демократії, партисипативні трансформації, розвиток електронної та цифрової демократії, а також механізми залучення територіальних громад до прийняття рішень вивчено у працях О. Карпенка, О. Левченко та С. Сакалош [2].

Зовнішньополітичні та стратегічні виміри комунікації в контексті євроінтеграції висвітлено в працях Н. Карпчук [3], де розкрито досвід країн Центральної Європи, пріоритети стратегічних комунікацій та інструменти протидії дезінформаційним впливам. Проблематику громадянського контролю, деполітизації публічної сфери та технологій взаємодії інститутів громадянського суспільства з органами влади досліджує А. Костенко [7]. У свою чергу, загальні механізми трансформації системи державного управління України в умовах глобалізації та євроінтеграційних викликів перебувають у центрі уваги Я. Коваль та О. Сосяри [6].

Практичні виміри сервісної держави, зокрема зміна вектора взаємин між державою та громадянином із контролюючого на сервісний через розбудову мережі Центрів надання адміністративних послуг (ЦНАП) та процес децентралізації, ґрунтовно проаналізовано у праці В. Тимощука [12].

Міжнародно-правову та нормативну основу для розвитку інструментів громадянської участі сформовано в актах Ради Європи та Європейського Союзу. Зокрема, базові рівні та стандарти взаємодії між владою та суспільством зафіксовано у Кодексі кращих практик участі громадськості у процесі прийняття рішень [5] та Керівних принципах щодо громадської участі у процесі прийняття політичних рішень [4], а специфіку їх імплементації в українських реаліях відображено у Стратегічних пріоритетах Ради Європи [10]. Оцінку інституційної спроможності Уряду України, стану нормотворення та залучення стейкхолдерів подано у Звіті Європейської Комісії «Ukraine Report 2024» [13].

Своєю чергою, юридичне закріплення комунікативних процедур у вітчизняному законодавчому полі відбулося завдяки ухваленню Закону України «Про правотворчу діяльність» [8] та Закону України «Про публічні консультації» [9], а стратегічні орієнтири урядової комунікаційної політики визначено в розпорядженні Кабінету Міністрів України щодо Стратегії

комунікації з питань європейської інтеграції [11].

Незважаючи на значний масив наукових праць і нормативних актів, системна взаємодія між державною політикою, належним врядуванням та комунікаційними механізмами забезпечення демократичної участі в умовах воєнного стану та прискореної євроінтеграції потребує додаткового комплексного теоретико-практичного осмислення.

Метою дослідження є теоретико-концептуальне обґрунтування та оцінка комунікативних механізмів взаємодії державної політики та належного врядування як чинників забезпечення демократичної участі громадян і прискорення євроінтеграційного поступу України.

Методи дослідження. Обґрунтованість наукових результатів забезпечується використанням комплексу взаємодоповнюючих методів пізнання публічно-управлінських процесів. Системно-структурний метод застосовано для аналізу належного врядування як цілісної комунікативної системи, що поєднує нормативно-правові інструменти, інституційні суб'єкти та процедури участі. Порівняльно-правовий аналіз дозволив зіставити положення вітчизняних Законів України «Про правотворчу діяльність» та «Про публічні консультації» зі стандартами Програми SIGMA/OECD і документами Ради Європи. Метод інституційного аналізу використано для дослідження спроможності міністерств, парламентських комітетів, органів місцевого самоврядування та центрів надання адміністративних послуг забезпечувати зворотний зв'язок із громадськістю. За допомогою комунікативного підходу розкрито трансформацію владного дискурсу від одностороннього інформування до діалогу та співтворення політик. Контент-аналіз офіційних документів (зокрема Стратегії комунікації з питань євроінтеграції до 2026 р. та Звіту Єврокомісії за 2024 р.) дав змогу виявити ключові пріоритети та прогалини комунікаційного забезпечення інтеграційних процесів.

Виклад основних результатів дослідження. Сучасне розуміння публічного врядування базується на відмові від сприйняття державної політики як ієрархічного командно-адміністративного впливу. У рамках комунікативної концепції державна політика постає як безперервний процес узгодження суспільних інтересів, у якому органи влади, інститути громадянського суспільства та приватний сектор виступають рівноправними учасниками дискурсу. Комунікативна сутність зв'язку політики та управління виражається у створенні таких інституційних каналів, які перетворюють суспільні запити на легітимні управлінські рішення, а також забезпечують підзвітність влади на всіх етапах їх виконання [5].

Концепт належного врядування тісно пов'язаний із принципами Європейського адміністративного простору. У працях О. Грибко доведено, що відкритість і прозорість є базовими імперативами функціонування

органів адміністративної юрисдикції [1]. Відкритість передбачає зовнішню доступність органу для перевірок та громадянського контролю, тоді як прозорість вимагає зрозумілості внутрішніх процедур, алгоритмів прийняття рішень та доступу до вихідних даних. Комунікація у цьому контексті виконує не функцію піару чи висвітлення діяльності посадових осіб, а функцію створення довіри та юридичної визначеності.

Недостатній рівень розвитку комунікативних механізмів призводить до викривлення управлінського циклу. Як вказують принципи державного управління SIGMA/OECD, відсутність обґрунтованих консультацій на етапі ініціювання та розробки державних політик провокує низьку якість нормативно-правових актів, опір з боку стейкхолдерів та високі витрати на адміністрування при їх реалізації [4]. Отже, комунікація є стратегічним ресурсом забезпечення якості та легітимності державної політики.

Демократична участь передбачає поступовий перехід від простатичних форм інформування населення до глибинного співтворення політик. У Керівних принципах Ради Європи щодо участі громадян у прийнятті політичних рішень виокремлюються чотири градації (рівні) залучення: інформування, консультації, діалог та партнерство [4]. Перехід на кожен вищий рівень вимагає від органів публічної влади підвищення рівня реагування та виділення відповідного ресурсного забезпечення.

Важливим кроком у напрямку формалізації цих принципів в Україні стало ухвалення законів «Про правотворчу діяльність» (від 24 серпня 2023 року № 3354-IX) та «Про публічні консультації» (від 20 червня 2024 року № 3841-IX). Закон «Про правотворчу діяльність» впорядкував правову систему, встановив ієрархію нормативно-правових актів та запровадив стандарти нормопроєктування, включаючи вимоги до юридичного прогнозування та моніторингу дії законодавства [8]. Законодавче закріплення заборони щодо усунення правових прогалин актами нижчої юридичної сили зміцнило принцип верховенства права.

У свою чергу, Закон України «Про публічні консультації» регламентував обов'язки органів виконавчої влади та місцевого самоврядування щодо проведення консультацій. Документом встановлено мінімальний строк проведення консультацій - не менше 15 робочих днів, а також зобов'язання оприлюднювати деталізований звіт про врахування або обґрунтоване відхилення пропозицій протягом 30 робочих днів після їх завершення. Законом визначено три обов'язкові форми консультацій: електронні консультації (обов'язкові через Єдину онлайн-платформу), адресні консультації та публічні обговорення [9].

Табл. 1 ілюструє співвідношення рівнів громадянської участі за стандартами Ради Європи із механізмами, запровадженими в українському законодавстві.

Таблиця 1

Рівні громадянської участі

Рівень участі (за стандартом Ради Європи)	Мета та сутність комунікативної взаємодії	Нормативно-правове підґрунтя в Україні	Інституційні інструменти реалізації	Виявлені інституційні прогалини та ризики
Інформування	Одностороннє надання доступної, чіткої та зрозумілої інформації про діяльність органів влади.	Закони України «Про доступ до публічної інформації», «Про правотворчу діяльність»	Офіційні вебсайти, Єдиний вебпортал відкритих даних, цифрові дашборди.	Ризик формального інформування; обмеження доступу до даних у зв'язку з безпековим режимом.
Консультації	Збір думок, пропозицій та оцінок зацікавлених сторін щодо проєкту рішення.	Закон України «Про публічні консультації»	Електронні консультації на Єдиній платформі, опитування, адресні консультації.	Виключення Верховної Ради та Президента з переліку обов'язкових суб'єктів консультацій.
Діалог	Двостороннє або багатостороннє обговорення для виявлення спільних позицій.	Закон України «Про публічні консультації»	Публічні обговорення, круглі столи, консультативно-дорадчі ради при ЦОБВ.	Брак ресурсу органів влади для обробки пропозицій; низька залученість уразливих груп.
Партнерство	Спільна відповідальність та рівноправне співтворення політик і рішень.	Рамкові угоди про співпрацю з НУО, законодавство про ППП	Спільні робочі групи, мультистейкхолдерні платформи, кластерні ініціативи.	Ризики лобізму та комерціалізації; нерівні можливості регіональних і центральних інститутів суспільства

Джерело: складено авторами на основі [8; 9].

Глибокий аналітичний огляд Закону України «Про публічні консультації» виявляє суттєві обмеження його регуляторного охоплення. Законодавець не поширив обов'язок проведення публічних консультацій на народних депутатів України та комітети Верховної Ради (вони володіють лише правом проводити такі консультації), а Президент України взагалі виведений із кола суб'єктів проведення консультацій. Крім того, Закон не передбачає інструменту ініціювання публічних консультацій «знизу» безпосередньо за запитом інститутів громадянського суспільства. Така асиметрія створює умови для обходу урядової процедури консультацій шляхом внесення резонансних проєктів через суб'єктів депутатської ініціативи, що знижує якість політики та порушує вимоги SIGMA.

Концептуальний розвиток сервісної держави в Україні тісно пов'язаний із реформою децентралізації та розбудовою системи надання адміністративних послуг. Дослідження В. Тимошука підтверджують, що впровадження доктрини адміністративних послуг змінило вектор взаємин між державою та громадянином із контролюючому-примусового на сервісно-орієнтований [12]. Мережа Центрів надання адміністративних послуг (ЦНАП) разом із розвитком цифрової екосистеми «Дія» стала прикладом вдалої комунікаційної та інституційної трансформації.

Водночас децентралізація перенесла центр ваги належного врядування на рівень територіальних громад. На місцевому рівні комунікація має безпосередній характер: влада перебуває у постійному контакті з мешканцями, що створює сприятливий ґрунт для запровадження інструментів прямої та електронної демократії. Проте існують серйозні ризики: спостерігається

нерівномірність цифрового доступу між міськими та сільськими громадами, дефіцит кваліфікованих кадрів для підготовки рішень та обмежена фінансова спроможність самоврядування в умовах воєнного стану.

На національному рівні зберігається прогалина між урядовим та парламентським вимірами нормотворення (табл. 2). Звіт Програми SIGMA за 2023 рік виявив критично низькі показники України за індикатором публічних консультацій (1 бал з 5 можливих), вказуючи на відсутність єдиної та обов'язкової практики оцінки впливу законопроектів. Звіт Європейської Комісії за 2024 рік підтверджує, що інституційна спроможність Уряду щодо формування політики на основі збору даних та системних консультацій залишається недостатньою [13].

Для подолання цих дефіцитів необхідне посилення спроможності директоратів у складі міністерств, впровадження стандартизованих методик оцінки регуляторного та соціального впливу, а також реальне включення парламентських комітетів у систему обов'язкових публічних консультацій.

Успіх євроінтеграційного поступу України безпосередньо залежить від комунікаційного забезпечення реформ як усередині країни, так і на міжнародній арені. Ключовим інструментом координації внутрішньої політики в цій сфері виступає «Стратегія комунікації з питань європейської інтеграції України на період до 2026 року», схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2022 р. № 1155 (з подальшими змінами щодо координаційної ролі МКСК) [10]. Стратегія розроблена на основі комунікаційного аудиту за підтримки проєкту ЄС Association4U та Офісу реформ КМУ.

Таблиця 2

Порівняльний аналіз вимірів належного врядування на центральному та місцевому рівнях

Вимір належного врядування	Національний рівень	Місцевий рівень
Допоміжні інституційні механізми	Директорати відновлення та політик, Єдина онлайн-платформа консультацій, моніторинг SIGMA.	Мережа ЦНАП, цифрові сервіси "Дія", місцеві дорадчі ради, волонтерські штаби.
Головні комунікаційні канали	Законодавчі плани ВРУ, урядові консультаційні портали, міжвідомчі робочі групи.	Громадські слухання, місцеві електронні петиції, публічні звіти голів громад.
Ступінь залучення стейкхолдерів	Залучення системних НУО, аналітичних центрів, міжнародних організацій та бізнес-асоціацій.	Безпосередня взаємодія з жителями громад, ВПО, ветеранами та місцевим бізнесом.
Ключові інституційні дефіцити	Ігнорування консультацій через законопроекти депутатів; слабкий економічний аналіз.	Нестача ресурсу для обробки пропозицій; цифровий розрив у сільській місцевості

Джерело: сформовано авторами.

Стратегія орієнтована на перехід від загального інформування про переваги членства в ЄС до роз'яснення конкретних змістовних аспектів виконання Угоди про асоціацію та переговорних розділів. Вона передбачає підвищення рівня обізнаності населення щодо вимог європейських стандартів у сфері бізнесу, екології, цифрової трансформації та соціального захисту [10]. Особливе місце посідають проблеми забезпечення інклюзивності, гендерної рівності, підтримки молоді та захисту прав громадян, які постраждали від воєнних дій, що корелюється із Стратегічними пріоритетами План дій Ради Європи для України.

Оприлюднений у 2024 році Звіт Європейської Комісії [13] підтверджує стійкість української системи публічного управління та прискорення реформ у сферах судочинства, антикорупції та ринкового регулювання. Водночас у Звіті підкреслюється необхідність прискорення гармонізації вітчизняного законодавства із цифровими нормативами ЄС. Йдеться про імплементацію таких актів, як:

- Закон про цифрові послуги;
- Закон про штучний інтелект;
- Регламент щодо прозорості та таргетування політичної реклами;
- Європейський акт про свободу медіа.

Адаптація цифрового нормативно-правового забезпечення вимагає суттєвого посилення міжвідомчої координації та розбудови інституційної спроможності органів кібербезпеки та виборчого адміністрування. Досвід країн-кандидатів свідчить про наявність значних ризиків цифрової доби, серед яких: непрозоре використання інструментів штучного інтелекту в кампаніях, поширення дезінформації та дипфейків, непрозорість онлайн-реклами та низька залученість глобальних цифрових платформ до модерації шкідливого контенту мовами країн-кандидатів. У цьому контексті стратегічна комунікація перетворюється на елемент національної безпеки та запоруку збереження демократичного інституційного порядку.

Висновки. Здійснений аналіз дозволяє сформулювати узагальнені висновки та рекомендації щодо розвитку комунікативних механізмів належного врядування:

1. Належне врядування за своєю природою є

комунікативним процесом, який передбачає трансформацію владних відносин від одностороннього командно-адміністративного впливу до поліалогу та співтворення політик. В умовах воєнного стану та підготовки до відбудови прозорість, відкритість та інклюзивність виступають головними чинниками збереження високої суспільної довіри та підтримання стійкості державних інституцій.

2. Ухвалення Законів України «Про правотворчу діяльність» та «Про публічні консультації» створило юридичний фундамент для імплементації стандартів ОЕСР/SIGMA та Ради Європи у вітчизняну практику. Водночас ключовим бар'єром для формування якісної політики залишається виключення народних депутатів та Президентського офісу з кола обов'язкових суб'єктів проведення консультацій, а також відсутність юридичного механізму ініціювання консультацій за запитом громадянського суспільства. Це вимагає наступного внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо обов'язковості проведення публічних консультацій та аналізу впливу для всіх законопроектів незалежно від суб'єкта їх внесення.

3. Розвиток сервісної держави на основі мережі ЦНАП та системи «Дія» продемонстрував високу ефективність у сфері надання послуг, однак на рівні територіальних громад зберігається ризик комунікаційного та цифрового розриву. З метою забезпечення інклюзивності необхідно гарантувати доступність консультативних процедур для уразливих верств населення, ВПО, людей похилого віку та мешканців сільських територій шляхом комбінування цифрових інструментів та офлайн-обговорень відповідно до принципів Ради Європи.

4. Реалізація Стратегії комунікації з питань європейської інтеграції до 2026 року вимагає синхронізації урядової комунікації із вимогами Звіту Єврокомісії за 2024 рік. Пріоритетними напрямками є гармонізація вітчизняного законодавства з європейським цифровим законодавством (зокрема у сфері модерації контенту, регулювання штучного інтелекту та прозорості політичної реклами), посилення міжвідомчої співпраці в сфері кібербезпеки та перехід від загального інформування до фахового обговорення конкретних вимог членства в ЄС із залученням усіх стейкхолдерів.

Декларація про використання ШІ. У ході

підготовки цієї статті було використано інструменти генеративного штучного інтелекту (Gemini Advanced, 2026) для цілей пошуку наукової літератури, структурування вихідних даних та лінгвістичного покращення тексту статті. Жоден фрагмент тексту не був

скопійований безпосередньо без критичного наукового редагування та перевірки першоджерел авторами. Автори несуть повну відповідальність за точність, науковість та цілісність представлених результатів.

Список використаних джерел:

1. Гришко О. Прозорість та відкритість у системі принципів Європейського адміністративного простору. Актуальні проблеми державного управління. 2021. № 1(59). С. 155-162. DOI: <https://doi.org/10.34213/ap.21.01.16>
2. Карпенко О., Левченко О., Сакалош С. Партисипативні трансформації на місцевому рівні: електронна та цифрова демократія. Актуальні проблеми державного управління. 2019. Т. 1(77). С. 111–115. DOI: <https://doi.org/10.35432/1993-8330appa1772019170439>
3. Карпчук Н. Європейська інтеграція країн центральної Європи: комунікаційний вимір. Міжнародні відносини. 2022. № 3(14). С. 6-17. DOI <https://doi.org/10.29038/2524-2679-2022-03-6-1>
4. Керівні принципи щодо громадської участі у процесі прийняття політичних рішень : прийнято Комітетом міністрів Ради Європи 27 верес. 2017 р. Strasbourg : Council of Europe, 2017. 13 с. URL: <https://rm.coe.int/guidelines-on-civil-participation-in-political-decision-making/168076e135> (дата звернення: 23.05.2026).
5. Кодекс кращих практик участі громадськості у процесі прийняття рішень : ухв. Конф. міжнар. неуряд. орг. Ради Європи на засіданні 1 жовт. 2009 р. CONF/PLE(2009)CODE1. Strasbourg : Council of Europe, 2009. 18 с. URL: <https://rm.coe.int/16802e6ddb> (дата звернення: 30.05.2026).
6. Коваль Я., Сосюра О. Механізми трансформації системи державного управління України в умовах глобалізації та євроінтеграції. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2026. № 4. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2156.2026.4.21>
7. Костенко А. Технології громадського контролю в контексті Євроінтеграції. Вісник Прикарпатського університету : Політологія. 2018. Т. 1, № 12. С. 215-220. URL: <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/politics/article/view/4239> (дата звернення 25.06.2026).
8. Про правотворчу діяльність : Закон України від 24.08.2023 № 3354-IX // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/3354-20> (дата звернення: 30.06.2026).
9. Про публічні консультації : Закон України від 20.06.2024 № 3841-IX // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/3841-20> (дата звернення: 30.06.2026).
10. Про схвалення Стратегії комунікації з питань європейської інтеграції України на період до 2026 року : Розпорядження Кабінету Міністрів України; Стратегія, План від 09.12.2022 № 1155-р // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1155-2022-%D1%80> (дата звернення: 15.06.2026).
11. Рада Європи. Стратегічні пріоритети сприяння участі громадян у процесі прийняття рішень в Україні. Страсбург : Рада Європи. URL: <https://rm.coe.int/16800cc3d5> (дата звернення: 15.06.2026).
12. Tymoshchuk V. Ukraine's practices in implementing the administrative services doctrine. Social and Legal Studios. 2025. Vol. 8, No. 1. Pp. 119–129. DOI: <https://doi.org/10.32518/sals1.2025.119>
13. Ukraine Report 2024 / European Commission. Directorate-General for Neighbourhood and Enlargement Negotiations. Brussels, 2024. 30 October. URL: https://enlargement.ec.europa.eu/ukraine-report-2024_en (дата звернення: 15.05.2026).

References:

1. Hrybko, O. (2021). Prozorist ta vidkrytist u systemi pryntsyviv Yevropeiskoho administratyvnoho prostoru [Transparency and openness in the system of principles of the European Administrative Space]. Aktualni problemy derzhavnoho upravlinnia, (1), 155–162. DOI: <https://doi.org/10.34213/ap.21.01.16> [in Ukrainian].
2. Karpenko, O., Levchenko, O., & Sakalosh, S. (2019). Partysypatyvni transformatsii na mistsevomu rivni: elektronna ta tsyfrova demokratiia [Participatory transformations at the local level: E-democracies and digital democracies]. Aktualni problemy derzhavnoho upravlinnia, 1(77), 111–115. <https://doi.org/10.35432/1993-8330appa1772019170439> [in Ukrainian].
3. Karpchuk, N. (2022). Yevropeiska intehtratsiia krain tsentralnoi Yevropy: komunikatsiinyi vymir [European integration of Central European countries: Communication dimension]. Mizhnarodni vidnosyny, (3), 6–17. <https://doi.org/10.29038/2524-2679-2022-03-6-1> [in Ukrainian].
4. Kerivni pryntsyipy shchodo hromadskoi uchasti u protsesi pryiniattia politychnykh rishen [Guidelines on civil participation in political decision-making]. (2017). Council of Europe. <https://rm.coe.int/guidelines-on-civil-participation-in-political-decision-making/168076e135> [in Ukrainian].
5. Kodeks krashchykh praktyk uchasti hromadskosti u protsesi pryiniattia rishen [Code of Good Practice for Civil

Participation in the Decision-Making Process]. (2009). CONF/PLE(2009)CODE1. Council of Europe. <https://rm.coe.int/16802eeddb> [in Ukrainian].

6. Koval, Ya., & Sosiura, O. (2026). Mekhanizmy transformatsii systemy derzhavnoho upravlinnia Ukrainy v umovakh hlobalizatsii ta yevrointehratsii [Mechanisms of transformation of the state administration system of Ukraine in the conditions of globalization and European integration]. *Derzhavne upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok*, (4). <https://doi.org/10.32702/2307-2156.2026.4.21> [in Ukrainian].

7. Kostenko, A. (2018). Tekhnolohii hromadskoho kontroliu v konteksti Yevrointehratsii [Public control technologies in the context of European integration]. *Visnyk Prykarpatskoho universytetu: Politolohiia*, 1(12), 215–220. <https://journals.pnu.edu.ua/index.php/politics/article/view/4239/4812> [in Ukrainian].

8. Pro pravotvorchu diialnist: Zakon Ukrainy vid 24.08.2023 No. 3354-IX [On law-making activity]. (2023). Baza danykh «Zakonodavstvo Ukrainy» / Verkhovna Rada Ukrainy. <https://zakon.rada.gov.ua/go/3354-20>

9. Pro publichni konsultatsii: Zakon Ukrainy vid 20.06.2024 No. 3841-IX [On public consultations]. (2024). Baza danykh «Zakonodavstvo Ukrainy» / Verkhovna Rada Ukrainy. <https://zakon.rada.gov.ua/go/3841-20>

10. Pro skhvalennia Stratehii komunikatsii z pytan yevropeiskoi intehratsii Ukrainy na period do 2026 roku: Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy; Stratehiia, Plan vid 09.12.2022 No. 1155-r [On approval of the Communication Strategy on Ukraine's European integration for the period until 2026]. (2022). Baza danykh «Zakonodavstvo Ukrainy» / Verkhovna Rada Ukrainy. <https://zakon.rada.gov.ua/go/1155-2022-%D1%80>

11. Council of Europe. (n.d.). Stratehichni priorytety spriyannia uchasti hromadian u protsesi pryiniattia rishen v Ukraini [Strategic priorities for promoting citizen participation in decision-making in Ukraine]. <https://rm.coe.int/16800cc3d5>

12. Tymoshchuk, V. (2025). Ukraine's practices in implementing the administrative services doctrine. *Social and Legal Studios*, 8(1), 119–129. <https://doi.org/10.32518/sals1.2025.119>

13. European Commission, Directorate-General for Neighbourhood and Enlargement Negotiations. (2024, October 30). Ukraine report 2024. https://enlargement.ec.europa.eu/ukraine-report-2024_en

Дата надходження статті: 03.09.2026 р.

Дата прийняття статті до друку: 16.10.2026 р.

Дата публікації (оприлюднення) статті: 27.10.2026 р.

Стаття поширюється на умовах ліцензії Creative Commons Attribution License International CC-BY.